

ወፈራ

ንጽባቻ ህንጻ ማሕበረኮም አክላንድን

መደብ ምቅርራብ ንብሩራዊ ኢዮብልዩን

ጸሐይ ሰዓታ ሓልያ ስለ ትዓርብ ድኣንበር፡ ነቶም ኣብ ስራሕ ተጻሚዶም ዝቐነዩ (ዝቐነዩ) ኣባላት ማሕበረ ኮም አክላንድስ እቲ መዓልቲ ሓጸር ኣይነበረን። ማዝያ 16-17 2016 ንኣባላት ማሕበረኮም ቡዳህቲ ናይ ስራሕ መዓልታት እየን ኔይረን። ኩልና ከም እንፈልጦ ኣብ አክላንድ ብማሕበረ ኮም (ECCCC) ኤርትራውያን ዝውነን ዓቢ ኣደራሽ ኣሎ። እዚ ኣደራሽዚ ኣብ አክላንድ ድኣ ይሃሉ እንበር፡ ንኹሉ ኤርትራዊ ኣብ ከባቢኡ ዘሎ ብቐረባ፡ ብሰፊሑ ከኣ ንኹሉ ኤርትራዊ ኣብ ምዕራባዊ ዞባ ሕብራት መንግስታት ኣሜሪካ ንዘሎና ዘገልግል ማሕበረኮም እዩ።

ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ከምቲ ልሙድ ምዕራባዊ ዞባ ፈትስትቫል ኣብ አክላንድ እዩ ተኻይዱ። ኩልና ኤርትራውያን ኣብዚ ዞባ እንርከብ ብቐጥታ ናይዚ ኣደራሽ ኣገልግሎት ተጠቀምቲ ኮይንና ኢና። ናይ ዓሚ ፈስትቫል ፍሉይ ዝገበሮ ካብ ክራይ ወጺኣና፡ ባዕልና እንውንኖ ኣደራሽ ከም ልብና ብግዜ ከይተደረገና ዋናታት ምዃና ዘረጋገጽናሉ ዓመት እዩ ኔሩ። እዚ ግን ብሃንደበት ዝተረኸበ ኣይነበረን። ክንደይ ድኻምን ንብረትን ገንዘብን ጉልበትን ዝተኸፍለሉ ብሓያል ኔሕ ዝተጠረየ ኣደራሽ እዩ።

ኣብ ዓለም ኣብነታውያን ውሑዳት እዮም። ሰዓብቶም ግን ብዙሓት ኢና። ህዝባዊ ግንባር ከም ኣብነት እንተወሰድና ብቁጽሪ ምስ ብዝሒ ህዝቢ ኤርትራ ከነመዛዘኖ ኣዝዩ ውሑድ እዩ። ሰዓቢኡ ግን ሙሉ ህዝቢ ኤርትራ ኔሩን ኣሎን። ናይ አክላንድ እንተረኤና ልክዕ ኮምኡ እዩ። ኣብ ባይ ኤሪያ (bay area) ዝቐመጥ ኤርትራዊ ብዙሕ እዩ። እቶም ውሑዳት ብቐጽሪ መስፈሪ ዘይብሎም ሃሱሳትን ዑሱባትን ገዲፍካ ዝተረፈ ሃገራዊ ስሚዒቱ ሓያል። ምስ መንግስቱን ሃገሩን ደው ዝበለ። ንተጻባእቱ ብዓቕሙን ፍልጠቱን ክእለቱን ገንዘቡን ዝምክት ህዝቢ እዩ። ተሳትፎና ኣብ ኩለን ምስ መንግስትን ሃገርን ደው ዝበላ ማሕበረ ኮማትና ጽቡቕ ይሃሉ እምበር፡ ከምቲ ክንኮኖ እንደልዩ ንኸንኮውን ጌና ስራሕ የድልየና። ብፍላይ ብዛዕባ አክላንድ ክንዛረብ ከሎና ብዙሕ መበገስታት ይሃሉ እንበር፡ ተጻባእትና ቆንስላዊ ቤትጽሕፈትና ምስ ተዓጽወ፡ መንግስቲ ኤርትራ (ህግደፍ) ተሳዒሩ ዝብል ደንቆሮ ሓሳብ የሕዲሮም ኔሮም። ተጻባእቲና ነዘን ኣብ ባይ ኤርያ ዘለዎ ማህበረ ኮማት ተሓባበርቲ መንግስቲ ህግደፍ ከነጥፍኤን ኣሎና ኢሎም ካብ ዝብገሱ ዓመታት ኣቐጺሮም

አልለው። ማሕበረሰብም አክላንድ እንተ አዳኼምና እተን ካልኦት ክለምሳ እየን፡ ተራ ህግደፍ ኣብዚ ከባቢ ፊኒቶ ከብል እዩ፡ ክንስዕር ኢና ኢሎም ስለ ዝሓሰቡ ነዚ ማሕበረ ሰብም ግዳይ ጌርካ ንምድኻሙ ሃሱሳዊ እኮይ ተግባራቶም ቀጻሊ እዩ ። ኣደራሽ ተገዚኡ ምስተባህለ ከኣ ኣንጭዎ ኣብ ማይ ከም ዝኣተወት ኮይኖም ካብኡ ንምውጻእ ጨብረቕረቕ ይብሉ ኣለው።

ሓሱሳት ንስዕረቶም ብጉቡ ስለ ዘይንብብዎ ትንፋስ ዘለዎም ኮይኑ ይስምዖም። ንሕና ንዝተሳዕሩ ክንስዕር ንጉብሮ ቃልሲ የለን። ቀደም ተሳዒሮም እዮም። ትንፋስ ንከይሶኹዎ ንስዕረቶም ዘራጉድ ስራሓት ምስራሕ ግን ኣገዳሲ እዩ። እዚ ኣብ አክላንድ ብኣባላት ህግደፍ፡ መንእሰያት ህግደፍ፡ ኣባላት ሓፋሽ ውዳቤታትናን፡ ኣባላት ማሕበረሰብን ዝግበር መደባት ክንዮቲ ማሕበረ-ኮማዊ ኣገልግሎቱ ፕሎቲካዊ ዓወታቱ ዝለዓለ እዩ። አክላንድ ብፖሎቲካዊ ኣጠማምታ ተጻባኣትና ዓቢ ግምት ዝወሃቦ ምዃኑ ኩልና ከነስተብህለሉ ዝግባእ ሓቂ እዩ። ኣስተብህልና መኸተና ከም ቀደምናን ካብኡ ንላዕልን ከነዕብዮ ዝዕድም ግዜ ኢና ዘሎና። ኣብቲ ቀንዲ ኣርእስተይ ክምለስ ኣብዚ ሰሙንዚ ንጽገና ህንጻ ማሕበረሰብም አክላንድ (ECCCC) መደብ ወጺኢሉ ዝትግበረሉ ግዜ ሰለዳ ተዳልዩ ብወፈራ መልክዕ ክትግበር ተሓበረ። ቅድሚ ኣብቲ ተግባራዊ ወፈራዊ ስራሓት ምእታው፡ ወፈራ ትብል ቃል ምብራህ።

ወፈራ እንታይ ማለትዮ? ከም ኣርእስቲ ስለምታይ ተመሪጹ? ንዝብል ሕቶ፡ መልሱ ከምዚ ዝስዕብ ይቐርብ። ወፈራ ኣብ ሕብረተሰብና ኣዝዩ ዝውቱር ሓደ ካብቲ ጽቡቕን ኣዚና ንኹርዓሉ ባህልን እዩ። ኣብ ሕብረተሰብና ንዝተጸገመ ወይ'ውን ብሓባር ንትጥቀመሉ ነገር ንክትሃንጽ ብወፈራ መልክዕ ተወዲብካ ነቲ ዝድለ ስራሕ ብሓባር ካብ መጀመርታኡ ክሳብ መፈጸምታኡ ተሰላስለሉ ኣገባብ እዩ። ንኣብነት ቤተ ጾሎት፡ ቤት ትህርህቲ ወይ ዲጋ ክስራሕ ምስ ዝድለ ደቂ ዓዲ ተወዲቦም ይሰርሑ። እዚ ንናይ ሓባር መዓላ ምስ ዝኾውን እዩ። ብኻልእ መልክዕ ደቂ ዓዲ ንዝተጸገሙ ሰድራ ቤታት ንምርዳእ ብመልክዕ ወፈራ ተጠርኒፎም ግራውቶም ይሓርሱሎም፡ ኣባይቶም ይጽግንሎም ወዘ...። ጽቡቕ ኣብነት ሓይልታት ምክልኻ ኤርትራ ንህዝቢ ዝገብሩዎ ሓገዛት ከም ምህናጽ ዲጋታት፡ ማሕረስ ንስድራ ቤት ስወኣት፡ ጻህያይ፡ ዓጺድ ጽቡቕ ኣብነት ናይ ወፈራዊ ስራሕ እዩ። ወፈራ ብባህልና ውዕለት (ደምዝ) ዘይትሓተሉ ጉልባትካ ምስ ዝድለ ከኣ ገንዘብካ ተሕውሰሉ ሰናይ ተግባር ምብርካት ማለት እዩ።

ወፈራዊ ስራሕ ማሕበረሰብም አክላንድ ስለምንታይ ኣብዚ ሕጂ ተደለየ፡ ንዝብል ሕቶ ብውገነይ ሰለስተ ኣገደስቲ መልሲ ኣለዎ። ሀ) መበል 25 ዓመት እዮብልዩ ባዓል ነጻነትና ህዝብና (ነጋዳይ) ኣብ ጽርዮቱ ዝተሓለወ ናይ ዝእር ርእሱ ኣደራሹ ቀሲኑን ደስ ኢሉዎ መታን ከምድላዩ ከብዕሎ፡ ለ) ንፈሰቲሻል 2016 ካብ ዓሚ ብዝበለጸ ጽርዮት ንምድላዉ ሐ) ክብሪ (Value) ህንጻ ክብ ንምባል ዝዓለመ እዩ እብል።

መቸም ዘይረኣየ ተገብረ ካብ ዝብለካ ዝራኣየ ክነግረካ ይሓይሽ። መራሕቲ መደብ ወፈራ ነቲ ስራሕ ብኸመይን መዓስን ጉልበትን ባጀትን ከምዝትግበር መደብ ኣውጺኦም ንኣባላቶም ምስ ሓበሩ፡ ብሓያል ኒሕ ኣባላትን ኩለን ውዳባታትን ግዳሳት ባእታታትን ተበግሶ፡ እቲ ስራሕ ክልተ መዓልቲ ኣቐዲሙ ካብቲ ዝተመደበ ዕለት እዩ ጀሚሩ። እቲ መደብ ፡ 1) ግዳማዊ መልክዕ ህንጻ ንምጽባቕ ብሓድሽ ሕብሪ (ቦያ) ምቕብኡ፡ 2) ውሽጣዊ ውገናታት፡ ምትዕርራይ 3) ጽገና ናሕስን መዝሓልትን መውዓይን (Air Conditioner and Heater) 4) መስመራት ዋይ-ፋይ ንምስትኸኻልን ካልኣት ኣገደስቲ ነገራትን ዝዓለመ እዩ ኔሩ። በዚ መሰረት ሓይሊ ሰባም መዲቦም ነቲ ስራሕ ተተሓሓዘዎ። ኣብዚ ከይጠቐስኩዎ ክሓልፍ ዘይደሊ 'ወፈርቲ ወፈራ' ጉልበቶም ፍልጠቶምን ጥራሕ ዘይኮነ እንተላይ ገንዘቦምውን ከምዘወፈዩ ክሕብር እፈቱ። እቲ ስራሕ ብህድኣት መንፈስካ ብዘዕግብ ብኹሉ ወገናት ክሰላሰል ትዕዘብ። ዋላ ሓደ ሰብ ስርሑ ገዲፉ ዝኸይድ ኣይትርእን። ምኽንያቱ ዝተመደበ ስራሕ ኣብ ዝተመደበሉ ሰዓትን መዓልትን ክጭረሽ ናይ ኩሎም ተዋሳኔ ድልዎትን ቀይድን (discipline) ስለ ዝኮነ። ንወፈርቲ ዝኸውን እንግዶት ብዓሰርተ ክልተ (12) ኣዲታን ኣሓትን ሙሉ ዘይጉዳል ተዳልዩ ንሰራሕተኛታት ኣብ ዘለዉዎ እንግዶት ሻሂ፡ ቡን፡ማይ፡ ልሰሉስ መስተን ምስ ቁርሱ ይዘውር ነበረ። ግዜ ምሳሕ ምስ ኣኸለ ኩሉ ተመስሑ። ብውሽጢ ወገንትን ኣለይቲ ንብረት ኮምኡውን ንWI-FI ዘተዓራርዩ፡ ብደገ ለኸይቲ ሕብሪ፡ ብላዕሊ ጸገንቲ ናሕስን፡ መዝሓልትን መውዓይን (Air conditioner and Heater) ኩሉ ተወሃሒዩ ነቲ ስራሕ ብጽፉፍ ከም ዝሰለጥ ገበሮ።

እቲ ስራሕ ብሓቂ ሰፊሕን ጉልበት ዝሓትትን እዩ። ከም ሰፍሓቱን ክብደቱን ቁጽሪ ወፈርቲ ውሕድ ዝበለ እዩ ኔሩ። ብዝሒ ወፈርቲ እንተዝነብር ኣብ ናይ ግዜ ፍጥነት ለውጢ ምገባረ። ዝተሰርሑ ዓይነት ስራሕ ግን ዝወጸ የቡሉን። እቲ ብጉልበትን ክእለትን ዝተገብረ ኣበርክቶ ብገንዘብ ክትመን ከሎ ብዝተሓተ ክሳብ \$25.000 ኣቢሉ ይግመት። ገንዘባውን ንዋታውን ኣበርክቶ ካብ ግዳሳት ከምተለገሰውን ተፈሊጡ።

መንእሰያት ህዝባዊ ግንባር ኣታዊኡ ንወፈራ ዝሕግዝ ድራር ኣብ ቀዳም (4/16/2016) ኣዳልዮም። እዞም መንእሰያት እዚኣቶም ኣብ ዝኾነ ዝግበር ሃገራዊ ዕማማት ሙሉእ ተሳታፍነት ዘለዎም እዮም። ነቲ ልምድን ባህሊ ሃገርና ብኹርዓትን ንቕሓትን የስተማቕሩዎን የተግብሩዎን ከም ዘለዉ ካብቲ መደባቶምን ውህደቶም ብኩጹር ከተንብቦ ኣየጸግምን። መስርሕ ባህሊ ኣብ ዓለም ካብ ዝሓለፉ ተረከብ፡ ንዝመጹ ኣረክብ ስለ ዝኾነ እዞም መንእሰያት ካብ ኣቦታቶም ሕድሪ ክርከቡ ዝተርፎም ብዙሕ ነገር ዘሎ ኮይኑ ኣይሰምዓንን። ብዛዕባ ሃገራዊ ጉዳይ ተኣኪቦም ዝመያየጡን መደብ ስራሕ ኣውጽኦም ዘተግብሩን መናሰያት እዮም። እዚ ንሕና ሎሚ ብወፈራ ነኻይዶ ዘሎና ባህላዊ ጽቡቕነት፡ ብኣም ከምዝትኸእ

አየጠራጥርን። ድሮውን አብዚ ናይ ሎሚ ወፈራ ተሳትፎአም ተራእዩ አሎ። ክሳብ ዘሎና ከይተሓለልና ሓድነቶም አብ ምድልዳል ባህሎም አብምውራስን አይንሰልኪ።

ማሕበረ ኮም ሳንፍራንሰስኮ ብጉልበትን ገንዘብን ዓቢ አበርክቶ ጌሮም። ክብ ዝበለ ምስጋና ይግብአም። ውህደት ማሕበረ ኮማትና ንተጻባእትናን ኮራኩሮምን አብ ናይ ሕልሚ ዓዘቕቲ ከም ዝነብሩ ጌሩዎም አሎ። ውህደትና ንብዙሓት ተረርቲ ልቢ ቅንኢ አሕዲሩ ዘረሰርሰሉ ዘሎ እዋን እዩ። ንብዙሓት ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ ከም ዝናስሑ ይገብር አሎ።

ግደ አደታትን አሓትን (ሃማድኦ) ኩሉ ግዜ ዕዉት ምጂኑ ብብግዚኡ ዝንገረሉ ታሪኽ እዩ። ደኺመ፣ ተጸሊኡኒ፣ ሎምስ ይትረፈኒ፣ ጽባሕ የርክበሉ ዘይብላ ኩሉ ግዜ ከጸብቓ ዝተዓጠቓ ሓቦኛታት እዩን። አብዚ ወፍሪዚ እውን እንተኾነ አበርክቶኤን አዝዩ ልዑል ኔሩ። ንእብነት አነ ካብቲ አደራሽ ውጽእ ኢለ ደገ ከሎኹ ወይዘሮ ጉልቲ እንጀራ ዘምጸአትሉ ሸሓኒ ሓዛ ሕንክስ ሕንክስ እናበለት ብጥቕይ ክትሓልፍ ከላ ረኤኹዋ። እንታይ ኮንኪ ድኣ ትሕንክሲ አሎኺ ኢለ ሓቲተያ (አብኡ ዝተሓርመት መሲሉኒ ኢየ)። የማናይ እግራ አመልኪታ ርአዮንዶ እዚ እግረይ (ኩርኩረይ) ሓቢጡ ምኻድ ከሊኡኒ ትብለኒ። ሕጂ ዲኺ ተሃሪምኺ ኢለ ይሓታ። አይፋለይን ቀንዩ እዩ ነዘን እንጀራ ሓገዝ እንተኾና ከብጽሕ ኢለ እየ እምበር ምውጽ ከለኣቲ እድያ ኢላትኒ እናሓንከሰት ጉዕዞኣ ቀጸለት። ጀጋኑ ኤርትራውያን አደታት ህገር ወይ ሞት ክሳብ ጉድጓዳድ።

- ዓወት ንባህሉ ዓቂቡ ንወሎዶ ዘተሃላልፍ።
- ዓወት ንኹለን ውዳቦታትና።
- ሞጎስን አውሓስቲ ሃገር።
- ዘለአለማዊ ዝኸሪ ንሰማእታትና።
- ዓወት ንሓፋሽ።
- ገብረንጉስ መስመር።